Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 611932 Houten, 10 mei 2023
Zaaknummer: 795830

Onderwerp:
Begroting Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) 2024 en jaarverslag WIL 2022

Beslispunten:

1. Kennis te nemen van het jaarverslag en jaarrekening Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) 2022;
2. In te stemmen met de conceptbegroting WIL 2024;
3. Een zienswijze te geven aan WIL op de conceptbegroting 2024;
4. Het financiële effect van de conceptbegroting 2024 van WIL, ten laste van het meerjarige begrotingsresultaat te brengen en te verwerken in de gemeentebegroting 2024. Het gaat hierbij om de volgende bedragen: 2024: €146.300, 2025: €342.000, 2026: €503.100, 2027: €670.200

Samenvatting
WIL (Werk en Inkomen Lekstroom) dient jaarlijks bij de vier deelnemende gemeenten haar begroting in. In de begroting 2024 zit een lichte financiële stijging. Dat betekent dat er meer financiële middelen aan de gemeente Houten worden gevraagd dan voorheen begroot in de meerjarenbegroting.

Financiële stijging
De financiële stijging in de begroting 2024 van WIL heeft te maken met twee ontwikkelingen die plaatsvonden in 2023. Dit betreft:
1. de verhoging van de uitkeringen met 10% (geen invloed op gemeentebegroting);
2. de hoge indexaties waarmee WIL te maken heeft (wel invloed op gemeentebegroting).

Zienswijze
De zienswijze gaat in op de wens van de Houtense gemeenteraad om in de begroting en jaarverslag 2025 op te nemen:
- welke bijdrage wordt geleverd aan maatschappelijke doelstellingen;
- een vertaling van deze doelstellingen naar kritische prestatie-indicatoren;
- op welke wijze een afwijkende score op deze kritische prestatie-indicatoren vertaald wordt naar een aanpassing van de dienstverlening.

Aanleiding
Op grond van de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling (GR) Werk en Inkomen Lekstroom en de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) stelt het dagelijks bestuur van WIL jaarlijks een begroting, op basis waarvan de raden van de bij WIL aangesloten gemeenten haar zienswijze kunnen geven. Het jaarverslag is niet zienswijze-plichtig en wordt ter informatie naar de gemeenteraden gestuurd.

Beoogd effect
De begroting van WIL bij te sturen vanuit Houtens perspectief door met een zienswijze aan te geven:
· welke punten ontbreken;
· anders ingevuld kunnen worden;
· meer nadruk moeten krijgen.

Argumenten per beslispunt
1.1 Het jaarverslag geeft inhoudelijk en cijfermatig een goed beeld van 2022
De jaarrekening heeft een positief saldo van 1 miljoen euro (voor alle gemeenten samen). Deze wordt veroorzaakt door:
- Programma Inkomen - voordeel van € 619.000, veroorzaakt door lagere uitgaven op de BUIG (gebundelde uitkering vanuit Het Rijk voor het bekostigen van de uitkeringen en loonkostensubsidie) en hogere ontvangsten TOZO (Tijdelijke

Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers die wordt ingezet voor ondernemers die in Coronatijd in de problemen kwamen) dan begroot.
- Programma Werk - voordeel van € 574.000, veroorzaakt door het niet extra inzetten van het matchingsteam en lagere uitgaven op het lokaal budget.
- Programma Inkomensondersteuning - nadeel van € 367.000, veroorzaakt door een hoger aantal aanvragen dan begroot en extra opdrachten vanuit de gemeente Houten en de gemeente Lopik voor chronisch zieken.
- Programma Bedrijfsvoering - voordeel van € 263.000, veroorzaakt doordat de uitgaven op de innovatieagenda doorlopen en lagere kosten dan begroot.

2.1 De begroting WIL 2024 is een accurate begroting

De doelstellingen, ontwikkelingen en financiën zoals opgenomen in de begroting 2023 worden onderschreven. De programma's werk, inkomen, inkomensondersteuning en de paragraaf bedrijfsvoering zijn voldoende uitgewerkt.

3.1 Met een zienswijze wordt nadrukkelijk aangegeven wat de gemeenteraad van Houten belangrijk vindt

De zienswijze gaat in op de wens van de Houtense gemeenteraad om in de begroting en jaarverslag 2025 op te nemen:
- welke bijdrage wordt geleverd aan maatschappelijke doelstellingen;
- een vertaling van deze doelstellingen naar kritische prestatie-indicatoren;
- op welke wijze een afwijkende score op deze kritische prestatie-indicatoren vertaald wordt naar een aanpassing van de dienstverlening.

De Zienswijze sluit aan bij de aankondiging van WIL in de begroting 2024 om de KPI's te herzien. Met als doel om de gemeenteraden meer in de positie te brengen. De zienswijze geeft weer wat voor soort KPI's en welk proces wenselijk is om dit ook te bereiken.

4.1 Het nadelige effect heeft betrekking op loon- en prijscompensatie 2024 en is onvermijdelijk.

De financiële actualisering betreft onder andere: inflatiecorrectie (2,4%), loonindexatie (4,2%) en kleine wijzigingen in de inkomsten terugvordering en de verdeelsleutel uitvoeringskosten.

Kanttekeningen

4.1 Het meerjarige begrotingsresultaat van de gemeente Houten is op dit moment voor de jaren 2024 en verder negatief.

De extra kosten die voorvloeien uit de begroting WIL 2024 worden geboekt op het begrotingsresultaat. Mochten de komende circulaires van het Rijk en andere ontwikkelingen aanleiding geven tot maatregelen om de gemeentelijke financiën gezond te houden, dan gaan we met participatie bezien welke ombuigingen we treffen.

Participatie

De begroting WIL 2024 is door WIL ook voorgelegd aan de cliëntenraad WIL
In de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat de gemeenteraad een zienswijze kan inbrengen bij de ontwerpbegroting. Op die wijze is onder andere voorzien in participatie van de deelnemende gemeente.

Financiën en formatie

In de begroting WIL 2024 zijn onderstaande punten verwerkt die voortvloeien uit de eerste begrotingswijziging 2023 na zienswijze. Onderstaande punten hebben echter geen invloed op het financiële effect, omdat de meerjarige kosten bij de begrotingswijziging 2023 al verwerkt zijn in het meerjarenperspectief. Omdat het inhoudelijk nieuwe punten zijn ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2023 worden deze hier extra uitgelicht:
- Uitvoeren businesscase bewindvoering, waarbij we in 2024 een besparing van € 90.000 op de kosten voor bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten verwachten (programma Inkomensondersteuning);
- Uitvoeren transitie voor de doorontwikkeling van de ICT. Voor 2024 is hier een ophoging van € 150.000 opgenomen. Na zienswijze is deze bijgesteld naar € 75.000 in de begroting 2024.

- Versterken van de HR-organisatie binnen WIL. In 2024 heeft dit een ophoging van € 75.000 tot gevolg;

In de begroting 2024 is naast bovenstaande geen beleidsinhoudelijke uitbreiding van taken opgenomen. Stijging van de kosten is het gevolg van twee ontwikkelingen:

1. de verhoging van de uitkeringen met 10%;
2. de hoge indexaties waarmee WIL te maken heeft.

Toelichting punt 1: De verhoging van de uitkeringen heeft echter geen invloed op de Houtense gemeentebegroting. In de Houtense gemeentebegroting wordt niet het uitkeringsbudget (BUIG) opgenomen dat WIL in haar begroting opneemt, maar het budget dat Het Rijk aan de gemeente Houten verstrekt. Ook dit is met 10% gestegen.

Toelichting punt 2: De financiële actualisering betreft onder andere: inflatiecorrectie (2,4%), loonindexatie (4,2%) en kleine wijzigingen in de inkomsten terugvordering en de verdeelsleutel uitvoeringskosten. Wanneer de CAO definitief wordt vastgesteld, wordt vanuit WIL nog een begrotingswijziging 2023 en 2024 verwacht in september 2023. Deze wordt gebaseerd op de financiële tussentijdse rapportage (Turap) halverwege 2023.

Het tekort in de begroting 2024 bedraagt een bedrag van: €146.310. Het meerjarig tekort neemt ook toe zo blijkt uit onderstaande tabel:

	2023*	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
	€	**€**	**€**	**€**	**€**
Uitvoeringskosten WIL opgenomen in begroting 2023 Houten	3.723.800	3.826.000	3.769.000	3.769.000	3.769.000
Begroting en beleidsplan 2024 incl. meerjarenperspectief 2025-2027 WIL(2023 primitieve begroting 2023 incl. 1ste begrotingswijziging 2023 WIL)					
- Programma Inkomen	552.000	581.000	605.000	628.000	653.000
- Programma Werk	843.000	867.000	899.000	930.000	962.000
- Programma Inkomensondersteuning	659.000	639.000	666.000	692.000	719.000
- Uitvoeringskosten	1.965.000	2.011.000	2.040.000	2.101.000	2.163.000
Totaal	4.019.000	4.098.000	4.210.000	4.351.000	4.497.000
Compensabele BTW aandeel Houten:					
- Programma Inkomen					
- Programma Werk	-6.500	-6.700	-7.000	-7.300	-7.500
- Programma Inkomensondersteuning	-1.000	-1.100	-1.100	-1.100	-1.200
- Uitvoeringskosten	-125.700	-125.500	-128.500	-131.100	-133.700
Totaal	-133.200	-133.300	-136.600	-139.500	-142.400
Hogere bijdrage Houten uitvoeringskosten WIL	**162.000**	**138.700**	**304.400**	**442.500**	**585.600**
Hogere regelingskosten	**120.500**	**7.600**	**37.600**	**60.600**	**84.600**
Per saldo extra kosten WIL op basis van begroting 2023	**282.500**	**146.300**	**342.000**	**503.100**	**670.200**

*De cijfers 2023 zijn opgenomen als vergelijkingsmateriaal. Hogere bijdrage 2023 Houten uitvoeringskosten betreft de 1ste begrotingswijziging 2023. Deze is al via een begrotingswijziging in 2023 meegenomen.

Communicatie

Geen

Voortgang

Hieronder vindt u een overzicht van de recente en toekomstige besluitvorming rondom de WIL:

Oktober 2022	Kaderstellend raadsdebat over begroting 2023
14 februari 2023	Vaststelling door gemeenteraad Houten van zienswijze op kaderbrief 2024 en 1ste begrotingswijziging 2023 met o.a. businesscase bewindvoering, hogere kosten HR en ICT in 2023 en 2024
20 juni 2023	Concept Begroting 2024 WIL in de gemeenteraad van Houten
6 juli 2023	Vaststelling begroting WIL (met verwerkte zienswijzen) in Algemeen Bestuur WIL
September 2023	Tussenrapportage WIL en begrotingswijziging 2023 / 2024 in gemeenteraad van Houten met daarin opgenomen de CAO-stijging (werkt ook door in begroting WIL 2023)

Na vaststelling van de zienswijze door de raad zal deze aan WIL worden verstuurd.
De uiterste termijn voor het indienen van een zienswijze bij het AB van WIL is 25 juni 2023.
Met deze planning wordt deze termijn gehaald.

Evaluatie

Geen

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief met verzoek zienswijze op Begroting 2024 Werk en Inkomen Lekstroom
2. Concept begroting WIL 2024;
3. Zienswijze van gemeente Houten op begroting WIL 2024;
4. Aanbiedingsbrief concept jaarverslag WIL 2022;
5. Concept jaarverslag WIL 2022.

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Sander Bos
2e PoHo: n.v.t.

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 611932

Onderwerp
Begroting Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) 2024 en jaarverslag WIL 2022

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 9 mei 2023 gelezen en besluit:

1. Kennis te nemen van het jaarverslag en jaarrekening Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) 2022;
2. In te stemmen met de conceptbegroting WIL 2024;
3. Een zienswijze te geven aan WIL op de conceptbegroting 2024;
4. Het financiële effect van de conceptbegroting 2024 van WIL, ten laste van het meerjarige begrotingsresultaat te brengen en te verwerken in de gemeentebegroting 2024. Het gaat hierbij om de volgende bedragen:
   2024: €146.300, 2025: €342.000, 2026: €503.100, 2027: €670.200

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 20 juni 2023.

De raad van de gemeente Houten,
de griffier,

C.M.S. Visser

de voorzitter,

G.P. Isabella